

УДК 811.111'373.45

Куш Е. О.¹, Філіпова В. Ю.²

¹ канд. філол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ГФ-311м НУ «Запорізька політехніка»

ЗОВНІШНІ ТА ВНУТРІШНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Відсоток запозичень в англійській мові значно вищий, ніж у більшості інших європейських мов, оскільки в процесі свого розвитку англійська постійно взаємодіяла з іншими (латинською, грецькою, французькою, німецькою, іспанською тощо). Велика кількість запозичених слів та елементів надає підставу вважати англійську, так звану, «гібридною мовою», тобто «мовою, що містить велику кількість іншомовних одиниць і елементів».

Подібні твердження не можна вважати безпідставними, оскільки запозичені слова та елементи потрапляли в англійську мову протягом усієї історії її розвитку: спочатку завдяки завойовникам, які постійно змінювалися на Британських островах, а пізніше завдяки торговельній експансії та колонізаторській діяльності англійців та ряду інших факторів.

Саме цей факт стає причиною підвищеного інтересу лінгвістів до проблеми запозичень англійської мови. Розрізняють зовнішні та внутрішні запозичення англійської мови. Зовнішніми запозиченнями є ті лексичні одиниці, які входять до мови-реципієнта з інших мов як споріднених, так і неспоріднених. У деяких мовах спостерігається переорієнтація джерел запозичень із зовнішніх на внутрішні запозичення, під якими розуміють міжваріантні запозичення, а також запозичення літературною мовою

елементів сленгу, соціальних діалектів. Такі процеси зумовлені поліваріантністю та поліфункціональністю тієї чи іншої мови, взаємодією її національних варіантів, лексичних підсистем.

У кожній мові існують такі групи лексичних одиниць: слова, властиві всім мовам однієї сім'ї; слова, загальні для групи, підгрупи споріднених мов; спільні слова конкретної мови; запозичені слова. Словниковий склад англійської мови включає індоєвропейські слова, які є спільними для багатьох мов (*mother, brother, daughter, wolf, meat, hear, be, stand*); германські слова (*bear, finger, say, see, white, winter*); західнонімецькі слова (*age, ask, give, love, south*); власне англійські (*lady, lord, boy, girl*), запозичені слова.

Розвиток словникового складу англійської мови відбувався за рахунок зовнішніх і внутрішніх запозичень. За походженням та періодами появи в англійській мові лексика, запозичена з інших мов, поділяється на такі види: 1) кельтські запозичення; 2) латинські запозичення перших століть н. е., які потрапили в англійську мову ще до приходу англів і саксів на територію Британських островів (перший період латинських запозичень); 3) латинські запозичення епохи прийняття і затвердження християнства в Англії VI–VII ст. (другий період латинських запозичень); 4) скандинавські запозичення (періодів скандинавських набігів VIII–IX ст. і скандинавського завоювання X ст.); 5) давні французькі запозичення (XII–XV ст.), зумовлені нормандським завоюванням; 6) латинські запозичення (XV–XVI ст.), пов'язані з епохою Відродження (третій період латинських запозичень); 7) нові французькі запозичення після XVI ст.; 8) запозичення з грецької, італійської, іспанської, німецької, шведської, російської, української та інших мов, зумовлені економічними, політичними, культурними та іншими зв'язками з народами – носіями мов.